



בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 358/18

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט ע' גרוסקופף

העותרים: 1. עיריית חברון
2. הועד לפיתוח בחברון
3. מנהלת הווקף בחברון

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. שר הביטחון
3. המנהל האזרחי לאיו"ש
4. המפקח הצבאי לאיו"ש
5. הוועדה לניהול עניינים מוניציפאליים של מתנחלי חברון
6. מנהלת שירותים אזרחיים של מתנחלי חברון מתוקף צו מס' 1789

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: ז' באייר התשע"ט (12.5.2019)
בשם העותרים: עו"ד שחאדה סאמר; עו"ד עלאא מחאגנה;
עו"ד סלימאן שאהין
בשם משיבים 1-4: עו"ד נחי בן אור; עו"ד שי כהן
בשם משיבה 6: עו"ד ד"ר הראל ארנון

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

עניינה של העתירה בבקשת העותרים כי יבוטל צו מס' 1789 בדבר מנהלת שירותים אזרחיים (יהודה ושומרון), התשע"ז-2017 או חלקים ממנו, במסגרתו הוקמה מנהלת שירותים אשר החליפה את הוועדה לניהול עניינים מוניציפאליים ביישוב היהודי בעיר חברון.

הרקע לעתירה

1. בשנת 1983, כ-15 שנה לאחר חזרתם של יהודים לעיר חברון, חתם ראש המינהל האזרחי (להלן: רמ"א) על "כתב מינוי" של נציגים לוועדה לניהול עניינים מוניציפאליים של התושבים הישראלים הגרים בחברון (להלן: הוועדה). לאורך השנים סיפקה הוועדה שירותים אזרחיים לישראלים המתגוררים בחברון. הוועדה קיבלה תקציבים ממשרדי ממשלה שונים ועסקה באספקה של שירותים שונים לתושבים הישראלים, לרבות רווחה, חינוך, ביטחון, מים, חשמל ועוד. סמכויותיה של הוועדה התמצו בעיסוק בישראלים הגרים בחברון וברכושם, ועיריית חברון המשיכה לבצע פעולות שונות במרחב הציבורי המשותף לישראלים ולפלסטינים כאחד, ובכללן טיפול בבעיות תשתית במרחב.

2. בשנת 2015, על רקע קשיים משפטיים שהתעוררו, עלתה דרישה מצד גורמים בלשכת היועץ המשפטי למערכת הביטחון ובלשכת היועץ המשפטי לאיו"ש (להלן: יועמ"ש איו"ש) להסדיר את סמכויותיה של הוועדה בדין הפנימי של אזור יהודה ושומרון. בהתאם לכך ולאחר קיום עבודת מטה, ביום 31.8.2017 חתם המפקד הצבאי באזור יהודה ושומרון (להלן: המפקד הצבאי) על צו מס' 1789 – צו בדבר מנהלת שירותים אזרחיים (יהודה והשומרון), התשע"ז-2017 (להלן: צו המנהלת או הצו). הצו מורה על הקמת המנהלת, אשר נועדה להחליף את הוועדה, קובע את סמכויותיה ואת תחום הפעלת הסמכות, ממנה את המנהלת הראשונה, מסדיר את הבחירות למנהלת ועוד.

3. ביום 26.9.2017 שלחה עותרת 1, עיריית חברון, השגה נגד התקנת הצו. במסגרת ההשגה טענה העירייה, בין היתר, כי הצו אינו עולה בקנה אחד עם החובה המוטלת על המשיבים לנהוג בהתאם להוראות המשפט המנהלי הישראלי והדין הבינלאומי החלים באזור, וכי למרות שהעירייה ותושביה נפגעים באופן ישיר מהצו, העתק ממנו לא הומצא להם ולא הוענקה להם זכות שימוע בדבר.

4. ביום 4.10.2017 ניתן מענה להשגה מטעם יועמ"ש איו"ש. במסגרת המענה נמסר, בין היתר, כי עוד טרם כניסתו של הצו לתוקף פעלה הוועדה אשר ניהלה את כלל העניינים האזרחיים של התושבים הישראלים בחברון. הצו רק ביקש להסדיר את פעולתו של הגוף האזרחי המנהל את העניינים האזרחיים ב"חקיקה ראשית" ואין בו כדי לגרוע מסמכויותיה של עיריית חברון.

5. ביום 11.1.2018 הוגשה העתירה דנא, בגדרה התבקשנו להורות על ביטולו המלא של הצו או של חלקים ממנו. במרכז העתירה עמדו טענות בדבר פגיעת הצו

בתושבים הפלסטינים אשר לדבריהם יוצר מציאות חדשה בעיר חברון ומקים, הלכה למעשה, "עירייה בתוך עירייה". ביום 2.7.2018 התקיים דיון בעתירה שלאחריו ניתן צו על-תנאי כמבוקש. בהמשך הוגש תצהיר תשובה מטעם המשיבים וכיום 12.5.2019 התקיים דיון בהתנגדות למתן צו מוחלט.

תמצית טענות העותרים

6. לטענת העותרים, לא היה מקום להקים בצו את המנהלת שתפעל הלכה למעשה כ"רשות מקומית" ללא תיחום גאוגרפי כלשהו, אשר הוראות הצו מאפשרות הרחבה מתמדת של תחום הסמכות המוקנה לה. בנוסף, על פי הוראות הצו ניתנות למנהלת סמכויות גם על תושבים פלסטינים ורכושם. כתוצאה מכך, הצו נוגס בסמכויות עיריית חברון, מפר באופן מהותי את הסטטוס קוו הנשמר בעיר ופוגע באחדותה. כל זאת, בניגוד לקבוע בהסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה משנת 1995, שנחתם ביום 28.9.1995 בין מדינת ישראל לבין אש"ף (להלן: הסכם הביניים) ובניגוד לפרוטוקול בדבר ההיערכות מחדש בחברון מיום 15.1.1997 (להלן: פרוטוקול חברון).

7. עוד נטען כי הצו חוקק בחוסר סמכות. במישור הדין הבינלאומי, נטען כי על פי תקנה 43 לתקנות בדבר דיניה ומנהגיה של המלחמה ביבשה, הנספחות לאמנת האג הרביעית משנת 1907 (להלן: תקנות האג), מוטלת על המפקד הצבאי החובה לשמור על הסדר הציבורי תוך כיבוד החוקים המקומיים אלא אם קיימת "מניעה מוחלטת לכך" או במקרים בהם קיים כורח צבאי המחייב חקיקת חוקים חדשים. לטענת העותרים, הצו אינו נחוץ להבטחת הסדר והביטחון הציבורי או מטעמים ביטחוניים, אלא נובע ממניעים פוליטיים ופוגע בזכויות הפלסטינים המתגוררים בעיר. בתוך כך הצביעו העותרים על הגדרת "מתיישב" בצו אשר לדבריהם יוצרת זיקה בין גורמים עסקיים ובעלי עניין אשר אינם קשורים לעיר חברון ומזמין אותם לפעול בה, לרבות באופן של "גאולת קרקעות". פעילות זו עשויה להביא לפגיעה בתושבים הפלסטינים ולגירושם מהעיר. במישור הדין המקומי נטען כי החקיקה הירדנית החלה באזור (חוק העיריות הירדני, מס' 29, לשנת 1955 (להלן: חוק העיריות)) קובעת מנגנון סדור לכינון או לביטול עירייה, המותנה בדרישת רוב תושבי העיר. כמו כן, כל שינוי, הרחבה או צמצום אזור עירוני מותנה בהחלטת רוב חברי מועצת העיר.

8. באשר לנחיצות הצו, נטען כי עובר לחתימת הסכם הביניים, השירותים המוניציפאליים, לרבות עבודות תשתית, סופקו לכלל התושבים על ידי העירייה ולא היה כל גורם אחר אשר סיפק שירותים אלו עבור תושביה הישראלים של העיר חברון. גם

לאחר מכן, נקבע בהסכם הביניים ובפרוטוקול חברון כי העירייה היא בעלת הסמכות הבלעדית לסיפוק השירותים העירוניים בעיר וכי היא מחויבת לעשות כן באופן שוויוני וללא כל אפליה. כך, העירייה עוסקת כדבר שבשגרה בסלילה ותחזוקה של דרכים, ביצוע עבודות אספלט, הסרת מטרדים, פינוי אשפה, ואספקת חשמל ומים. בחקיקת הצו, התעלם אפוא המפקד הצבאי מהמצב הקיים ומכך שהעירייה מספקת את מלוא השירותים המוניציפאליים במרחב עבור כלל התושבים.

9. עוד טענו העותרים כי התקנת הצו נעשתה באופן השולל מהם את זכות השימוע ועל כן נפל פגם בהליך החקיקה. הגם שהצו עולה לכדי דבר חקיקה ראשית באזור, הרי שלנוכח אופיו הפוגעני ולאור העובדה כי הוא עומד בניגוד להסדרים שנקבעו בהסכם הביניים, היה על המפקד הצבאי לאפשר לעותרים להשמיע את טענותיהם כלפיו. בהקשר דומה נטען כי המשיבים הפרו גם את חוק העיריות, הקובע חובת היוועצות עם עירייה בעת חקיקה הנוגעת לה והמשיבים נמנעו מלקיים חובה זו. כן נטען כי המשיבים הפרו את חובת פרסום הצו, שקמה בשל השפעתו הנרחבת, וכי הצו חוקק בהיעדר תשתית עובדתית ראויה ובשל כך בחוסר סבירות. לשיטת העותרים, התנהלות המשיבים בכללותה מלמדת כי ביסוד חקיקת הצו עמדו שיקולים זרים אשר עניינם קידום העברת בעלות על נכסים מידיים פלסטיניות לידי תושבי היישוב היהודי בעיר.

10. לבסוף, טענו העותרים כי הצו אינו עומד בדרישת המידתיות: ראשית, אין התאמה או קשר רציונלי בין הצו לבין המטרה אותה הוא בא להגשים. עיריית חברון מספקת שירותים מוניציפאליים מלאים לתושביה הישראלים של העיר ואף אם נדרשים שיפורים מסויימים ניתן לעשותם בהתאם למסגרת שנקבעה בהסכם הביניים; שנית, הסמכויות המוענקות למנהלת חורגות מעבר לנדרש לסיפוק שירותים אלה ופגיעתו של הצו בזכויות הקניין של התושבים הפלסטינים עולה בהרבה על הפגיעה שבהארכת פעילותה של הוועדה הקיימת; שלישית, לאור האמור נטען כי הנזק הנגרם מהצו עולה בהרבה על התועלת שעשויה לצמוח ממנו.

תמצית טענות המשיבים

11. לטענת משיבים 1-4, הצו הותקן על-ידי המפקד הצבאי בהתאם לסמכותו, לאחר עבודת מטה מקיפה ובאישורו של היועץ המשפטי לממשלה. מרבית הטענות אשר העלו העותרים הן תיאורטיות ונשענות על חששות ספקולטיביים ועל פרשנות מרחיקת לכת של הוראות הצו. משכך אין הן מקימות עילה להתערבות שיפוטית בעת הזאת. תכליתו של הצו היא הסדרת מצב אשר שרר במשך למעלה מ-30 שנה וקיבל משנה תוקף בהסכמים מדיניים בין מדינת ישראל לבין הרשות הפלסטינית במסגרת פרוטוקול חברון.

הצו נועד לסייע למפקד הצבאי ולמדינת ישראל למלא את חובתם ואחריותם כלפי תושבי היישוב היהודי בחברון, בהתאם לפרוטוקול חברון ועל פי כללי מינהל תקין. זאת ועוד, הצו מקנה למנהלת סמכות לפעול אך ורק ב-"תחום הפעלת הסמכות" המוגדר בו ועניינו בהענקת שירותים אזרחיים מסויימים לתושביה הישראלים של חברון שעיריית חברון אינה מספקת ואינה מתימרת לספק להם.

12. מעבר לכך התייחסו משיבים 1-4 באופן תמציתי לטענות נוספות שהעלו העותרים במסגרת העתירה. באשר לזכות השימוע וחובת ההיוועצות, נטען כי אלה אינן קיימות שעה שמדובר בפעולה תחקיקתית. כמו כן, קיימו המשיבים את חובת פרסום הצו, אשר פורסם, כמו יתר דברי החקיקה באזור, בקובץ המנשרים, צווים ומינויים. לגבי היעדרה של תשתית עובדתית, גרסו המשיבים כי טענה זו נטענה בלא בסיס המצדיק התערבות, וכי קיימת שאלה האם דבר חקיקה שהותקן על ידי המפקד הצבאי באזור חשוף כלל לביקורת שיפוטית על רקע טענות להיעדר תשתית עובדתית. מכל מקום, עובר לחקיקת הצו נערכה עבודת מטה נרחבת והתקיימו דיונים בהשתתפות כלל הגורמים הרלוונטיים. באשר לטענה כי הצו אינו עומד במבחני המידתיות, המשיבים טענו כי הוא אינו פוגע בזכויות חוקתיות ועל כן אין צורך כלל לבחון את עמידתו בדרישת המידתיות. בבחינת למעלה מן הצורך נטען כי הצו עומד בכל מבחני המשנה של המידתיות ואין הוא מקים עילה להתערבות שיפוטית.

13. משיבה 6, המנהלת, הצטרפה לעמדת משיבים 1-4 כי יש לדחות את העתירה על הסף ולגופה. לטענתה, הצו סביר ואף מתחייב לנוכח הנסיבות המיוחדות של ההתיישבות היהודית בחברון – התיישבות ישראלית בתחומי רשות מוניציפאלית ערבית באזור יהודה ושומרון. מאז ראשית חידוש ההתיישבות היהודית בחברון היו מסורים מרבית ענייני ניהול חייהם של המתישבים הישראלים לרשויות הישראליות והם לא זכו לייצוג בעיריית חברון ולא היו שותפים לניהול ענייניה האזרחיים. גם השירותים העירוניים אשר סופקו על ידי עיריית חברון, ניתנו באופן מודע בצורה חלקית ותוך הזנחת האזורים הסמוכים לבתי התושבים הישראלים.

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית הכללית

14. המפקד הצבאי באזור יהודה ושומרון משמש כזרוע הארוכה של המדינה באזור (בג"ץ 7957/04 מראעבה נ' ממשלת ישראל, פ"ד ס(2) 477, 492 (2005) (להלן: עניין מראעבה)). לצד כללי המשפט הבינלאומי החלים באזור, חל גם הדין המקומי השורר בו, המורכב מהדין טרם התפיסה הצבאית ומחקיקה מקומית חדשה שנחקקה על ידי המפקד

הצבאי (בג"ץ 393/82 ג'מעית אסכאן נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה והשומרון, פ"ד לז(4) 793, 785 (1983); עניין מדאעבה, עמ' 492; בג"ץ 10356/02 הס נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פ"ד נח(3) 455, 443 (2004) (להלן: עניין הס)). בנוסף, כפוף המפקד הצבאי גם לכללי היסוד של המשפט הציבורי הישראלי (בג"ץ 5667/11 מועצת הכפר דיראת רפעה נ' שר הביטחון, פסקה ט"ז (9.6.2015)).

15. בהתאם לפסיקת בית משפט זה, תקנה 43 לתקנות האג היא הוראת העל המנחה את המפקד הצבאי ומשמשת כמסגרת מעין-חוקתית לדינים החלים באזור. היא קובעת מסגרת כללית לאופן הפעלת חובותיו וסמכויותיו של המפקד הצבאי באזור (בג"ץ 2164/09 יש דין – ארגון מתנדבים למען זכויות אדם נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פסקה 8 (26.12.2011); בג"ץ 3240/15 ראש מועצת עונאתא נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פסקה 14 (7.1.2019)). על פי התקנה, על המפקד הצבאי לכבד את החוקים שעמדו בתוקף באזור עובר לתפיסתו אלא אם הדבר נדרש לצורך רווחתה של האוכלוסייה או לשם הבטחת הצרכים הביטחוניים. לצד זאת, רשאי – ולעיתים אף חייב – המפקד הצבאי לסטות מהדין המקומי ולהגיב באופן דינאמי למציאות המשתנה בשטח על מנת לשמור על סדר החיים הציבוריים (בג"ץ 202/81 טביב נ' שר הביטחון, פ"ד לו(2) 622, 631-632 (1982); בג"ץ 548/04 אמנה – תנועת ההתיישבות של גוש אמונים נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פ"ד נח 373, 382-383 (2004)).

16. המשטר המשפטי החל על אזרחים ישראלים החיים באזור יהודה ושומרון שונה. לגביהם, קיים רובד חקיקתי נפרד הכולל חקיקה ישראלית פנימית. החלת חקיקה זו נעשתה בשלושה אופנים: הראשון באמצעות חקיקת המפקד הצבאי באזור הנוגעת רק לתושבי היישובים הישראליים. כך למשל, הצו בדבר ניהול מועצות אזוריות (יהודה ושומרון) (מס' 783), תשל"ט-1979, והצו בדבר ניהול מועצות מקומיות (יהודה ושומרון) (מס' 892), תשמ"א-1981, מקנים למועצות באזור סמכויות הנוגעות להסדרת ענייניהן ומכוחם נקבעו תקנונים מיוחדים בתחומים אזרחיים שונים כגון רווחה, חינוך, תרבות ובריאות (ע"א 1432/03 ינון יצור ושיווק מוצרי מזון בע"מ נ' קרעאן, פ"ד נט(1) 345, 379-380 (2004)); השני, באמצעות חקיקה חוץ-טריטוריאלית של הכנסת שיש לה תחולה פרסונאלית (בג"ץ 5808/93 חברה כלכלית לירושלים בע"מ נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון, פ"ד מט(1) 89, 97 (1995)). השלישי, באמצעות פרשנות היקף התחולה של הוראות הדין הישראלי (בג"ץ 1234/10 א. דינמיקה אחזקות 2002 בע"מ נ' המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון, פסקה 8 (21.7.2010)). מצב נורמטיבי זה זכה לכינוי "משפט המובלעות" (בג"ץ 4400/92 המועצה המקומית קריית ארבע חברון נ' מר יצחק

רבינו, ראש הממשלה, פ"ד מח(5) 597, 608 (1994); בג"ץ 10104/04 שלום עכשיו נ' הממונה על היישובים היהודים ביהודה ושומרון, פסקה כ"ח (14.5.2006).

התמונה העולה מסקירה קצרה זו היא כי המערכת המשפטית החלה על תושבי האזור – ישראלים לצד פלסטינים – היא ייחודית ומורכבת. אולם, המצב מורכב לאין שיעור ככל שהדבר נוגע לעיר חברון.

המצב המשפטי בעיר חברון

17. בשנת 1968 חודש היישוב היהודי בעיר חברון, וכיום מתגוררים בעיר כ-700 אזרחים ישראלים ועל פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הפלסטינית, כ-215,000 תושבים פלסטינים. מציאות החיים המורכבת בעיר חברון, בה מתגוררים זה לצד זה וזה בתוך זה, תושבים פלסטינים ותושבים ישראלים, יצרה ועודנה יוצרת קשיים שונים ומשונים. בין היתר, נוצר קושי בכל הנוגע להחלת המשפט הישראלי על תושבי חברון הישראליים והענקת שירותים מוניציפליים. שכן, תושביה הישראלים של חברון אינם כלולים בשטחי מועצה מקומית או מועצה אזורית ישראלית ולא ניתן היה להחיל עליהם חקיקה ישראלית באמצעות תקנון מועצה מקומית. מצב דברים זה עשוי היה להביא, בין היתר, לכך שהתושבים הישראלים החיים בחברון לא יקבלו שירותים אזרחיים חיוניים, אשר אינם ניתנים על ידי המינהל האזרחי, כדוגמת חינוך ורווחה.

18. על מנת ליתן מענה לקושי זה, מתחילת שנות השמונים של המאה הקודמת התקבלו מספר החלטות מטעם ממשלת ישראל ומטעם רשויות האזור, בקשר להתיישבות הישראלית בחברון. תחילה, התקבלה ביום 23.3.1980 החלטת ממשלה מס' 553 שכותרתה "חברון", במסגרתה נקבע כי הממשלה תפעל "לפיתוח מירקם החצר היהודית ברובע היהודי בחברון, במגמה להחיותו. [...] התכנון ייעשה תוך שמירה על סגנון המירקם וכרוחו". ביום 27.10.1983 התקבלה החלטה מס' 40 של ועדת השרים לענייני התיישבות, בה נקבע כי על "ממלא מקום יושב-ראש הוועדה להתיישבות לפנות אל השרים הנוגעים בדבר על מנת למצוא פתרונות לבעיות שהתעוררו אצל המתיישבים בחברון, עקב היעדר הכרה בהם – במסגרת יישובית".

19. ביני לביני, ביום 16.5.1983 חתם רמ"א על כתב מינוי לוועדה, אליה מונו שלושה נציגים מטעם המינהל האזרחי ושני אזרחים ישראלים "פרטיים" כנציגים נוספים. הוועדה, שעל פי החומרים שהוצגו על ידי המשיבים פעולתה לא הוסדרה מעבר לכתב המינוי, נועדה "למלא את החלל" שנוצר בחברון ולספק לישראלים שירותים אזרחיים שונים. ביום 20.6.1990, מינה רמ"א נציגים חדשים לוועדה: שני נציגים מטעם משרד

הפנים, סגן מפקד נפת חברון ושני אזרחים ישראלים. אחד מהאזרחים, מר אברהם בן-יוסף, החליף את אחד מנציגי המינהל האזרחי בתפקיד יו"ר הוועדה. מאז ועד להתקנתו של הצו המשיכו נציגים אלה בתפקידם כחברי הוועדה, למעט חבר אחד אשר התפטר, ככל הנראה בשנת 1991, והוחלף על-ידי חבר אחר.

20. במשך שנים רבות סיפקה הוועדה שירותים אזרחיים לישראלים המתגוררים בחברון. היא קיבלה תקציבים ממשרדי ממשלה שונים מדי שנה, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 40 שצוינה לעיל, ועסקה באספקה ובתיאום שירותים שונים לאזרחים הישראלים בחברון. ברם, המצב המשפטי בחברון הפך למורכב עוד יותר עם חתימתו של הסכם הביניים אשר הגדיר, בין היתר, קווים מנחים ביחס לעיר חברון. הסכם זה נקלט בדין הפנימי של אזור יהודה ושומרון באמצעות המנשר בדבר יישום הסכם הביניים (יהודה ושומרון) (מס' 7), התשנ"ו-1995 (להלן: מנשר מס' 7) וכן בחוק יישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), תשנ"ו-1996. בסעיף 4א למנשר מס' 7 נקבע כי מפקד כוחות צה"ל באזור ורמ"א יעבירו לידי המועצה הפלסטינית שתכונן מכוח הסכם הביניים ורשויותיה "כוחות ותחומי אחריות המצויים בידיהם או בידי מי שהוסמכו על ידם או מונו מטעמם, לרבות כוחות חקיקה, שיפוט ומנהל, הכל כמפורט בהסכם הביניים ובכפוף להוראותיו". עם זאת, יודגש כי סעיף 6(ב) למנשר מס' 7 מורה כי קביעת מפקד כוחות צה"ל באזור על "כוחות ותחומי אחריות" אשר ימשיכו להיות בידו, תהיה מכרעת לעניין זה.

21. בהמשך, ביום 15.1.1997, אישרה הממשלה את פרוטוקול חברון, שהורה על חלוקת העיר לשני אזורים: H1 ו-H2. בראשון מתגוררים תושבים פלסטיניים בלבד והסמכויות האזרחיות והביטחוניות בו הועברו לידי עיריית חברון ולרשות הפלסטינית. אזור H2 כולל את היישוב היהודי בחברון ואתרים מרכזיים כגון מערת המכפלה. הסמכויות האזרחיות באזור זה הועברו לידי עיריית חברון, למעט סמכויות הנוגעות לאזרחים ישראלים ולרכושם. היינו, ממועד אישור פרוטוקול חברון, הועברו גם הסמכויות האזרחיות באזור H2 לאחריותו של הצד הפלסטיני, ובכלל זה הטיפול בתשתיות באזור על ידי עיריית חברון. מנגד, הסמכויות הנוגעות לישראלים המתגוררים בעיר ולרכושם נותרו בידי המפקד הצבאי ואלו הופעלו באמצעות הוועדה.

22. ברם, כפי שעולה מתגובת המשיבים, עם השנים התעוררו בעיות משפטיות עם אופן פעולתה של הוועדה. כך, בכתב המינוי לא נקבע מנגנון מובנה לסיום כהונה ולהחלפת הרכבה, ועל כן בחלוף השנים פעלה הוועדה בהרכב חסר. בנוסף, תקציבים ממשרדי ממשלה שונים הועברו ישירות לוועדה על אף שלא הייתה מוכרת כישות

משפטית וטיב המגבלות החלות עליה לא הובהר. על רקע זה התקבלה ההחלטה כי יש להקים מנהלת שירותים אשר סמכויותיה, דרכי המינוי לה והביקורת עליה יהיו מעוגנים סטטוטורית בצו ובהתאם לכללי מינהל תקין.

23. על כן, החלו המשיבים בעבודת מטה אשר בסופה הוכנה טיוטת צו של המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון, מכוחו יוקם גוף בעל אישיות משפטית ויוגדרו סמכויותיו, אשר אושרה על ידי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ציבורי-חוקתי). ביום 31.8.2017 נחתם הצו מושא העתירה על ידי משיב 4, מפקד פיקוד המרכז, המפקד הצבאי, המורה על הקמת המנהלת. במסגרת הצו נקבע בין היתר תחום הפעלת הסמכות של המנהלת אשר הוגדר כחל על "מתיישבים והרכוש שבבעלות או בחזקת מתיישב באזור 'H-2' כהגדרתו בהסכם הביניים"; אופן מינוי חברי המנהלת הראשונה ובחירת חבריה לאחר תום כהונתה; סמכויות המנהלת, המוגדרות כקידום העניינים הכלכליים, החברתיים, התרבותיים והבריאותיים בתחום הפעלת הסמכות; קביעת כללים בדבר תשלום אגרות, היטלים או דמי השתתפות בתחום הפעלת הסמכות; טיפול במפגעי בטיחות או ליקויי תשתית הפוגעים בשלום המתיישבים, אף אם המפגע או הליקוי נמצא מחוץ לתחום הפעלת הסמכות, ככל שהועברה פנייה תחילה לעיריית חברון וזו מיאנה לטפל בנושא ובכפוף לקבלת אישורו של ראש המינהל האזרחי.

זוהי אפוא השתלשלות האירועים העובדתית והמשפטית שהובילה להקמת המנהלת ולעתירה דנא, והיא, במידה רבה, מכריעה את גורלה לשבט.

מן הכלל אל הפרט

24. כידוע, המפקד הצבאי אמון הן על ביטחון כוחות הצבא הפועלים באזור יהודה ושומרון והן על ביטחונם ושלומם של כל התושבים החיים באזור, פלסטינים וישראלים כאחד (עניין ה0, עמ' 460-461). כפי שנפסק על ידי בית משפט זה, "לישראלים המצויים באזור הזכות לחיים, לכבוד, לקניין, לפרטיות, ולשאר הזכויות מהם נהנה כל מי שבישראל ... כנגד זכותם זו עומדת חובתה של המדינה שלא לפגוע בזכויות אלה ולהגן עליהן" (עניין מראעבה, עמ' 500). כמו כן, במסגרת האחריות המוטלת על המפקד הצבאי, מוטלת עליו החובה להבטיח סדר וחיים ציבוריים תקינים. מהשתלשלות האירועים שפורטה לעיל עולה כי הצו מושא העתירה הותקן במסגרת חובות אלה המוטלות על המפקד הצבאי ונועד להסדיר מצב שהתקיים בפועל במשך למעלה מ-30 שנים.

25. אכן, כטענת העותרים, הקמת המנהלת מקימה מעין רשות מקומית פורמאלית – בעלת סמכות מצומצמת – שהיקף סמכותה הוא פרסונלי, ולא גיאוגרפי, כנהוג (ראו לדוגמה: התוספת הראשונה לפקודת העיריות [נוסח חדש]). אלא שהגדרה זו של תחום הסמכות נובעת מהנסיבות הייחודיות של העיר חברון ונראה כי היא הכרח בל יגונה, בנסיבות העניין. אמנם, יש בהקמת המנהלת משום שינוי – מינורי – לעומת המצב ששרר בתקופת פעילותה של הוועדה. בעוד הוועדה הורכבה החל משנת 1990 מנציג המינהל האזרחי ושני נציגי משרד הפנים עם נציגות של שני תושבי חברון הישראלים, המנהלת צפויה להיות גוף נבחר מקרב התושבים הישראלים (סעיף 4 לצו).

26. אולם, מתגובות המשיבים עולה כי תפקידה וייעודה של המנהלת נותר זהה לתפקיד שמילאה הוועדה עובר לחקיקת הצו – מתן שירותים מוניציפליים מסויימים לתושבי חברון הישראלים, אותם לא מעניקה עיריית חברון. ואזכיר, בקשר לשינוי הרכב הוועדה, כי החל משנת 1990 עמד בראשות הוועדה אחד מתושבי הישוב היהודי בחברון ואף מטעם רמ"א נותר בוועדה נציג אחד בלבד. לא ניתן להלום אם כן, את טענות העותרים כי בעצם חקיקת הצו "הועברה" סמכות המפקד הצבאי לידי הישוב היהודי בחברון. עולה אפוא כי מטרתו של הצו היא הסדרה משפטית פורמאלית של מצב קיים בשטח, דבר העולה בקנה אחד עם עקרונות המשפט המינהלי ועם תקנה 43 לתקנות האג. בסופו של יום, מה שהיה הוא שיהיה.

27. מעבר לכך, אזכיר ואדגיש כי תפקידו של בית משפט זה הוא להפעיל ביקורת שיפוטית על חוקיותה של הפעלת שיקול הדעת של המפקד הצבאי, כמי שממלא תפקיד ציבורי על פי דין. אין זה מתפקידו של בית המשפט להמיר את שיקול דעתו של המפקד הצבאי בשיקול דעתו הוא (בג"ץ 7015/02 ע'ג'ורי נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פ"ד נו(6) 352, 375-376 (2002)). די אפוא באמור עד כה להוביל לדחיית העתירה בשל היעדר עילה להתערבותנו. אולם, לא אצא ידי חובה בלא להתייחס לטענתם העיקרית של העותרים במסגרת העתירה – כי שיקולים זרים הובילו לחקיקת הצו.

28. על אף שבמסגרת העתירה העלו העותרים טענות רבות בקשר לאופן חקיקת הצו ולתוכנו, למעשה טענתם – וחששם – העיקריים הם כי מטרותיו האמיתיות של הצו הן צמצום סמכויותיה המוניציפליות של עיריית חברון, הכפפה של תושבים פלסטינים בחברון לסמכותה של המנהלת והרחבת היישוב היהודי בחברון על חשבון התושבים הפלסטינים. ואכן, לו היה עולה בידי העותרים להוכיח כי שיקולים זרים עמדו מאחורי החלפת הוועדה במנהלת, לא היה מוסמך המפקד הצבאי להוציאו (בג"ץ 794/17 זיאדה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פסקה 29 לפסק דינו של המשנה לנשיאה (בדימ'))

ס' ג'ובראן (31.10.2017) (להלן: עניין זיאדה)). ברם, העותרים לא הניחו כל תשתית עובדתית לטענותיהם בדבר שיקולים זרים (ראו והשוו: בג"ץ 1890/03 עיריית בית לחם נ' מדינת ישראל, משרד הביטחון, פ"ד נט(4) 736, 749 (2005)). מנגד, המשיבים הבהירו בתגובתם כי צו המנהלת לא שינה מבחינה מעשית ומהותית את המצב שהתקיים עובר לו, אלא רק ביקש להסדירו כנדרש בדין. על כן, משלא נסתרה חזקת תקינות המינהל, דינה של טענת העותרים לשיקולים זרים להידחות.

29. אין גם מקום לשעות לטענת העותרים כי הצו מסמיך את המנהלת להורות על תשלום היטלים ואגרות שונות על התושבים הפלסטינים. במסגרת תצהיר תשובה שהגישו משיבים 1-4 הובהר כי הצו עתיד להשתנות באופן שבו סעיף 7(א) המסמיך את המנהלת לקבוע כללים בדבר תשלום אגרות, היטלים או דמי השתתפות על ידי כל אדם בתחום הפעלת הסמכות, ישונה כך שהמונח "כל אדם" יוחלף במונח "מתיישב". עם הבהרת המדינה, טענת העותרים בעניין זה מתייתרת.

30. מעבר לכך, מרבית טענות וחששות העותרים נגעו לאופן פעולתה של המנהלת, ולא לעצם הקמתה. לדוגמה, טענתם בדבר הרחבת הגדרת "מתיישב" בסעיף ההגדרות לצו, הכוללת גם תאגיד ותאגיד זר "המצוי" בידי מתיישב הרשום במרשם האוכלוסין בישראל והגר באזור H2 או מנהל שם את עסקיו. הגדרה זו, לדעת העותרים, עלולה להביא כאמור להרחבת היישוב היהודי על חשבון התושבים הפלסטינים והחלת סמכות המנהלת באופן בלתי מבוקר. ברם, טענותיהם בקשר לתוצאות הצפויים בעקבות הקמת המנהלת, ביניהן הטענה בדבר הרחבת סמכויותיה כתוצאה מההגדרה הרחבה של מיהו "מתיישב", הן טענות תיאורטיות, המתייחסות לפגיעות אפשריות בלבד כתוצאה מפרשנות מרחיבה של הוראות הצו. לא עלה בידי העותרים להצביע על כל פגיעה ממשית וקונקרטית בזכויותיהם כתוצאה מהצו עצמו. על כן, דומה כי במובנים רבים הקדימה העתירה את זמנה וסבלה מחוסר בשלות במועד הגשתה (ראו והשוו: בג"ץ 5239/11 אבנרי נ' הכנסת, פסקאות 43-47 לפסק דינו של השופט י' עמית (15.4.2015)); בג"ץ 5744/16 עו"ד שחר בן מאיר נ' הכנסת, פסקה 8 לפסק דינה של הנשיאה א' חיות (27.5.2018)); בג"ץ 3803/11 איגוד הנאמנים בשוק ההון בישראל נ' מדינת ישראל (5.2.2012)).

31. בהקשר זה אציין כי במסגרת הדיון שהתקיים לפנינו בהתנגדות לצו המוחלט ביום 12.5.2019, למעלה משנה וחצי לאחר מועד התקנתו של הצו, שאלנו את בא-כוח העותרים האם במועד זה יש ביכולתו להצביע על פגמים שנפלו באופן הפעלת סמכותה של המנהלת או על פגיעה שנגרמה לעיריית חברון או לתושביה הפלסטינים של העיר

כתוצאה מפעולתה. במענה לשאלתנו לא עלה בידי בא-כוח העותרים להצביע על מקרים כאמור. מכל מקום, ברי כי המנהלת כפופה לעקרונות המשפט המנהלי והחלטותיה תהיינה כפופות לביקורת שיפוטית. ככל שבעתיד יעלו טענות פרטניות לגבי אופן פעולתה של המנהלת, העותרים יוכלו לנקוט בהליכים המתאימים.

32. בשולי הדברים אציין כי לא מצאתי ממש בטענות העותרים לגבי הליך התקנת הצו, וביניהן טענותיהם כי המשיבים הפרו את חובת השימוע ואת חובת ההיוועצות. ככלל, רשות מנהלית שפעולתה כרוכה בפגיעה באדם נדרשת להעניק לו הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו לפנייה (ראו למשל: בג"ץ 4112/90 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' אלוף פיקוד הדרום, פ"ד מד(4) 626, 638 (1990); בג"ץ 3718/04 עיריית חולון נ' משרד הפנים, פסקאות 15-16 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל (19.6.2007)). אולם חובה זו "אינה חלה על פעולות תחיקתיות, או על פעולות בעלות אופי שלטוני-ריבוני במובנו הנכון של מונח זה" (בג"ץ 3/58 ברמן נ' שר הפנים, פ"ד יב(2) 1493, 1509 (1958); בג"ץ 1661/05 המועצה האזורית חוף עזה נ' כנסת ישראל, פסקה 422 (9.6.2005)). הצו הוא בבחינת חקיקה ראשית שמותקנת על ידי המפקד הצבאי ועל כן נכנס להריגים שאינם מקנים זכות שימוע (עניין זיאדה, פסקה 46 לפסק דינו של המשנה לנשיאה (בדימ') ס' ג'ובראן). באופן דומה, גם את טענת העותרים לפיה הוצאת הצו נעשתה תוך הפרת חובת ההיוועצות, הקבועה בחוק העיריות יש לדחות. די בכך שאציין כי במנשר בדבר סדרי שלטון ומשפט (אזור הגדה המערבית) (מס' 2), התשכ"ז-1967, המורה כי המשפט שהיה קיים באזור ב-7.6.1967 יעמוד בתוקפו, נקבע בסעיף 3(ב) כי "כל חובה של התייעצות, קבלת הסכמה או כיוצא באלה, שנקבעה בדין כל שהוא כתנאי מוקדם לחקיקה או למינוי, או כתנאי למתן תוקף לחקיקה או למינוי – בטלה בזה".

מכלל האמור עולה כי החלטת המפקד הצבאי לחוקק את הצו התקבלה בהתאם לסמכות המוקנית לו ואין כל עילה להתערבות בהחלטתו זו. אציע אפוא לחבריי לדחות את העתירה ולבטל את הצו על תנאי שהוצא בהתאם.

ש ו פ ט

השופט י' עמית:

1. באזור יהודה ושומרון חל משטר משפטי סבוך, על פי הפרקטיקה של תפיסה לוחמתית (Belligerent Occupation) אשר מורכב מרבדים שונים: רובד הדין המקומי שהיה בתוקף עובר למלחמת ששת הימים (ואשר מורכב מרבדי-משנה של הדין העותומני, השינויים שנערכו בתקופת המנדט הבריטי והשינויים שנערכו בתקופת

השלטון הירדני); רובד החקיקה החדשה שנחקקה על ידי המפקד הצבאי; כללי היסוד של המשפט הציבורי הישראלי; והמשפט הבינלאומי המנהגי ובגדרו תקנה 43 לנספח לאמנת האג משנת 1907. בתוך או לצד רבדי משפט אלה, אנו מוצאים "איים" של משפט שחל על אזרחי ישראל החיים באזור, "משפט המובלעות" – איים שיש להם מימד טריטוריאלי ביישובים הישראליים, על פי תחומי השיפוט של כל מועצה מקומית ואזורית בהתאם לצווים הרלוונטיים, וכן מימד פרסונלי, ובין היתר, באמצעות חקיקה חוץ-טריטוריאלית, אשר מחילה עצמה על האזרח הישראלי.

2. הצו מושא דיוננו מקים יצור חדש, שטרם נודע כמותו, בנוסף לרבדי המשפט ואיי המשפט באזור – מעין רשות מקומית המתקראת "מנהלת שירותים אזרחיים", ששטח שיפוטה אינו טריטוריאלי-גיאוגרפי אלא פרסונלי בלבד. הצו ביקש לדמות את המנהלת לרשות מקומית, ועל כך ניתן ללמוד מסעיפים שונים בו. כך, סעיף 10 לצו מחיל על פעולת המנהלת את הוראות סעיפים 58 ו-59 לתקנות המועצות המקומיות (יהודה והשומרון), התשמ"א-1981 שעניינו בניגוד עניינים; סעיף 11 לצו מורה כי המנהלת תמנה יועץ משפטי למנהלת; וכן נכללו בצו הוראות לגבי מינוי רואה חשבון, מבקר וגזבר והוראות מתקנון המועצות המקומיות הנוגעות לענייני משמעת של עובדים. ובקיצור, המנהלת היא מעין גוף מוניציפלי הפועל בתוך העיר חברון. כך, לדוגמה, ציינה המדינה בדיון שהתקיים בפנינו, כי הקמתה של המנהלת מאפשרת כיום לגבות ארנונה ואגרת שירותים מהמתיישבים, מה שלא נעשה קודם לכן. עם זאת, מאחר שסמכותה של המנהלת מוגבלת לתושבים ישראלים ולרכושם בלבד, איני סבור כי יש לראותה כ"עירייה בתוך עירייה" כנטען על ידי העותרים.

בהקשר זה, אפנה להגדרת "מתיישב" ו"תחום הפעלת הסמכות" בצו:

"מתיישב" – כל אחד מאלה:

(א) מי שרשום במרשם האוכלוסין בישראל וכן –
(1) מקום מגוריו באזור "H-2" כהגדרתו בהסכם הביניים;
או –

(2) מקום עסקו, העסקתו או רכושו הוא באזור "H-2" כהגדרתו בהסכם הביניים ובלבד שיחשב כמתיישב רק ביחס לעסקו, להעסקתו או רכושו כאמור.

(ב) תאגיד שהוקם בצו בדבר ניהול מועצות מקומיות (יהודה והשומרון) (מס' 892) תשמ"א-1981 או בצו בדבר ניהול מועצות אזוריות (יהודה והשומרון) (מס' 783) התשל"ט-1979, או על פיהם ואולם לא יראו תאגיד כאמור כמתיישב אלא ביחס לפעילותו שבוצעה באזור "H-2" כהגדרתו בהסכם הביניים.

(ג) תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל, ושהיכולת לכוון את פעילותו, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של דירקטור או משרה אחרת בו, מצויה בידי מתיישב כאמור בסעיף קטן (א) או בידי תושב ישראל; ואולם לא יראו תאגיד כאמור כמתיישב אלא ביחס לפעילותו שבוצעה באזור "H-2" כהגדרתו בהסכם הביניים.

(ד) תאגיד הרשום בישראל ואשר מנהל פעילות באזור "H-2" כהגדרתו בהסכם הביניים ובלבד שלא יראו תאגיד כאמור כמתיישב אלא ביחס לפעילותו שבוצעה באזור "H-2" כאמור.

"תחום הפעלת הסמכות" – המתיישבים והרכוש שבבעלות או בחזקת מתיישב, באזור "H-2" כהגדרתו בהסכם הביניים;

ההגדרה של "מתיישב" כוללת אפוא, בין היתר, גם תאגיד שהיכולת לכוון את פעילותו מצויה בידי מתיישב כהגדרתו לעיל או בידי תושב ישראל. למי שאינם יודעי ח"ן הוסבר על ידי בא כוח המשיב 6 כי רכישת נכסים מידי מקומיים נעשית על פי רוב באמצעות תאגידי זרים, על מנת להסוות זהותם היהודית של הרוכשים, ועל כן מאפשר הצו למנהלת לפעול, באמצעות מתיישב כהגדרתו לעיל, לרכישת נכסים בחברון. די בכך כדי להעיד כי מה שהיה, הוא לא בהכרח מה שיהיה בעתיד ואין לראות את הצו כעיגון נורמטיבי למצב קיים, או כשינוי מינורי לעומת המצב הקיים, כטענת המשיבה. לכך יש להוסיף כי תוכנו של הצו אינו מוגבל רק לתחומי חינוך, רווחה ותמיכות, נושאים שעיריית חברון אינה מתיימרת כלל ליתן לתושבי היישוב היהודי בחברון.

גם החלת "תחום הסמכות" על הרכוש שבחזקת מתיישב, מעוררת את החשש שהמדינה, במו ידיה, מקימה מנהלת אשר תרבה בוקה ומבולקה בעיר חברון, בכך שתפעיל את תחום סמכותה על מתיישב שתפס על דעת עצמו, חזקה בנכס כלשהו. מכאן החשש, אותו הביעו העותרים, כי המדינה, במו ידיה, מעניקה למנהלת סמכויות שבבוא היום יחתרו תחת סמכויותיו של המפקד הצבאי ותחת חובתו להבטיח ככל האפשר את חייה התקינים של האוכלוסייה המקומית (בג"ץ 256/72 חברת החשמל למחוז ירושלים בע"מ נ' שר הבטחון, פ"ד כז(1) 124, 138 (1972)).

3. ולאחר שאמרנו דברים שאמרנו, איני סבור כי יש באמור לעיל כדי להוות עילה לביטול הצו, שמעמדו באזור הוא כשל חקיקה ראשית, ואני מצטרף אפוא לתוצאה אליה הגיע חברי, ולפיה דין העתירה להידחות. הצו הותקן על ידי המפקד הצבאי על פי הדין החל באזור ואינו עומד בסתירה לדין הבינלאומי. לצד החובה לשמר את הדין הקיים

באזור רשאי המפקד הצבאי להגיב למציאות המשתנה (השוו לבג"ץ 69/81 אבו עיטא נ' מפקד אזור יהודה והשומרון, פ"ד לז(2) 197 (1983)). ניתן להבין את הסמכות הפרסונלית, נוכח סעיף 10 ב לפרוטוקול הסכם חברון המורה כי באזור H-2 הכוחות והאחריות האזרחיים יועברו לצד הפלסטיני "פרט לאלה הנוגעים לישראלים ולרכושם אשר ימשיכו להיות מופעלים על ידי הממשל הצבאי הישראלי". צו המנהלת הוא בבחינת האצלת חלק מסמכויות המפקד הצבאי למנהלת, על מנת לסייע לו למלא את חובותיו כלפי תושבי חברון הישראליים, בהינתן המורכבות הייחודית שנוצרה בעיר.

4. ועיקרו של דבר.

הנחת המוצא היא כי כל פעולה שתבצע המנהלת, כפופה להוראות הדין, וכי המנהלת כפופה לעקרונות המשפט המינהלי לביקורת שיפוטית. ספציפית באשר להוראת סעיף 8 לצו, אשר מאפשר למנהלת לטפל במפגע או בליקוי תשתית, הרי שסמכות זו כפופה לכך שהליקוי לא טופל בתוך זמן סביר על ידי עיריית חברון, וכפופה לאישורו מראש של ראש המינהל האזרחי.

5. ולבסוף, רשמנו לפנינו את הצהרת המשיבים כי הפעילות הנוגעת למערת המכפלה מפוקחת על ידי הדרג המדיני ואינה נתונה לסמכותה של המנהלת; כי "תחום הפעלת הסמכות" אינו כולל נכסים שמשותפים לישראלים ולפלסטינים; כי הצו אינו מעניק למנהלת סמכויות שנוגעות לתכנון ובניה ואינו נוטל בהקשרים אלה כל סמכות שהייתה נתונה לפני כן לעיריית חברון; כי אין בצו כל אפשרות להחלת סמכות שיפוט כפויה על פלסטינים; וכי הסמכות הנתונה למנהלת לקבוע כללים בדבר תשלום אגרות, היטלים או דמי השתתפות כאמור בסעיף 7(א) לצו – מצומצמת ל"מתיישב" בלבד כהגדרתו לעיל.

ש ו פ ט

השופט ע' גרוסקופף:

אני מסכים לדחיית העתירה, כמפורט בפסק דינו של חברי, השופט דוד מין, ומצטרף להערותיו של חברי, השופט יצחק עמית.

שותף אני להתרשמותו של השופט עמית כי המנהלת החדשה שיצר צו מס' 1789 בדבר מנהלת שירותים אזרחיים (יהודה ושומרון), התשע"ז-2017 היא "יצור חדש, שטרם

נודע כמותו", ועל כן הקמתה מעוררת חשש כי "מה שהיה, הוא לא בהכרח מה שיהיה בעתיד". ואולם בשים לב למציאות החיים הייחודית שנוצרה בעיר חברון בחמישים השנים האחרונות – מציאות שלכל הדעות לא ניתן להתכחש לה – הקמתה של מנהלת על מנת להבטיח אספקת שירותים תקינה למתיישבים היהודים בחברון אינה מנוגדת לדין, ויתכן שהיא אף מתבקשת. המבחן לחוקיות המנהלת האמורה אינו צריך להתמקד איפוא בעצם הקמתה וקיומה, אלא בסמכויות שניתנו לה ובדרכי פעולתה. לעניין הסמכויות הבהירה המדינה את אשר הבהירה, כמפורט בפסקי הדין של חבריי, ובכך די על מנת להניח את הדעת בשלב זה; לעניין דרכי הפעולה – ימים יגידו. לעתירה, בעת הזו, אין עילה, ועל כן דינה להידחות.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ד' מין.

ניתן היום, כ"ז בסיון התשע"ט (30.6.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט